

บทคัดย่อ

เฮมพ์ (Hemp) เป็นพืชที่สามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ได้แก่ ด้านสิ่งทอ อาหาร เครื่องสำอาง ยา เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง กระดาษ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยพยายามผลักดันให้ เฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจ เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากเฮมพ์เป็นที่ต้องการของตลาดมาก ดังนั้นใน โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเฮมพ์ จึงได้ศึกษาการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เส้นใยเฮมพ์โดยพัฒนากระบวนการแปรรูปเส้นใยเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ผืนผ้าเฮมพ์ รองเท้าผู้หญิง รองเท้าผู้ชาย เป็นต้น การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากน้ำมันในเมล็ด เฮมพ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเฮมพ์ทั้งต้น แกน หรือส่วนที่เหลือจากกระบวนการแปรรูป ผล การดำเนินงานพบว่า (1) กระบวนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผืนผ้า และผลิตภัณฑ์จากผืนผ้าเฮมพ์ นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น รองเท้าผู้หญิง รองเท้าผู้ชาย โดยมีต้นทุนการผลิตเป็นผืนผ้าหน้า กว้าง 20 นิ้ว ยาว 1 เมตร จากเส้นใยนำเข้า 72 บาท และจากชาวเขาเผ่าม้ง 258 บาท ส่วนการแปรรู ปเป็นรองเท้าผู้หญิงมีต้นทุน 759 บาท และรองเท้าผู้ชายมีต้นทุน 994 บาท (2) การศึกษาและ พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากน้ำมันในเมล็ดเฮมพ์ พบว่า เมล็ดเฮมพ์พันธุ์ RPF3 มีผลผลิตน้ำมัน ร้อยละ 18-21 จากการหีบน้ำมันด้วยเครื่องหีบน้ำมันเอนกประสงค์ และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ลิป บาล์ม จำนวน 100 ชิ้น ซึ่งปริมาณน้ำมันเฮมพ์ที่เหมาะสมสำหรับทำลิปบาล์ม คือร้อยละ 8 และมี ต้นทุนการผลิต 32 บาทต่อชิ้น ทั้งนี้หากผลิตในปริมาณที่มากขึ้นจะช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้ และ (3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเฮมพ์ทั้งต้น แกน หรือส่วนที่เหลือจากกระบวนการแปรรูป พบว่าการ ทำเป็นบล็อกเฮมพ์คอนกรีต โดยมีส่วนผสมของแกนต้นเฮมพ์เป็นส่วนประกอบใน 2 สูตร โดยสูตรที่ 1 แกนเฮมพ์ 2 กก. และ สูตรที่ 2 แกนเฮมพ์ 3 กก. สามารถแปรรูปเป็นบล็อกเฮมพ์คอนกรีตได้ ประมาณ 24 ก้อน ซึ่งทั้งสองสูตรมีน้ำหนักเบากว่าบล็อกปกติ 14-29 % ซึ่งจากผลการศึกษา ดังกล่าวสามารถนำไปเพิ่มมูลค่าและรายได้ให้กับเกษตรกรบนพื้นที่สูงของประเทศไทยได้